Προ του γάμου και μετά τον γάμον ή περί αστείων πραγμάτων (Αρχιμ. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 29 Οκτωβρίου, 2009

Κύριε διευθυντά,

γνωστός φιλοσοφών θεολόγος, καθηγητής Ανωτάτης Σχολής, περιοδεύων κατ' αυτός εν Κύπρω ηκούσθη εις δημόσιον συζήτησιν να λέγη και τα ακόλουθα:
«Ο γάμος δεν είναι μυστήριο, με την έννοιαν του αν κάνουμε έρωτα πέντε λεπτά πριν το γάμο είναι αμαρτία, ενώ αν κάνουμε έρωτα πέντε λεπτά αργότερα είμαστε εντάξει. Αστεία πράγματα!».
Το «αστεία πράγματα» το επανέλαβε με στόμφο τρεις φορές. Και συμπλήρωσεν:
«Ο γάμος είναι μυστήριο με την έννοια όχι του ότι έρχεται να νομιμοποιήσει τις σχέσεις δύο ανθρώπων, αλλά κατά το ότι δύο άνθρωποι γίνονται δεκτοί σαν συζευγμένοι μέσα στην κοινότητα της Εκκλησίας». Επειδή οι απόψεις αυτές εσκανδάλισαν πολλούς, παρακαλώ θερμώς τον «Ο. Τ.» να αναλάβη την ευθύνην να μας διαφωτίση περί του θέματος αυτού.

Με την εν Κυρίω αγάπη
Κύπριος θεολόγος

ΣΗΜ. «Ορθόδοξου Τύπου.»: *Την παρούσαν επιστολήν εθέσαμεν υπ' όψιν του Αρχιμ. π. Επιφανίου Θεοδωροπούλου και τον παρεκαλέσαμεν να υποβληθή εις τον κόπον να απαντήση εις τον επιστολογράφον μας. Ούτος μας έστειλε την κατωτέρω δημοσιευομένων απάντησιν η οποία τοποθετεί τα πράγματα εις την αρμόζουσαν θέσιν και δια την οποίαν τον ευχαριστούμεν.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ π. ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ:

Κύριε Διευθυντά·

ανταποκρινόμενος εις την παράκλησίν σας, απαντώ τα εξής, αφού πρώτον δηλώσω ότι ουδεμίαν ευθύνην έχω δια την ακρίβειαν του περιεχομένου της προς υμάς

επιστολής του Κυπρίου θεολόγου. Γράφω ό,τι γράφω, λαμβάνων ως δεδομένον ότι αύτη αποδίδει εν ακρίβεια τα λεχθέντα.

Λοιπόν:

1. Εάν, ως διεκηρύχθη δημοσία, «ο γάμος είνε Μυστήριον με την έννοιαν όχι του ότι έρχεται να νομιμοποιήσει τις σχέσεις δύο ανθρώπων, αλλά κατά το ότι δύο άνθρωποι γίνονται δεκτοί σαν συζευγμένοι μέσα στην Κοινότητα της Εκκλησίας» (τότε, ούτε ολίγον ούτε πολύ, δεν έχομεν Μυστήριον! Έχομεν απλώς εκκλησιαστικήν τελετήν, ως π.χ. είνε η χειροθεσία του Πρεσβυτέρου εις Οικονόμον, ή, ακόμη προσφυέστερον, ως είνε η εγκαθίδρυσις του νέου Επισκόπου εις την Επισκοπήν του, δηλαδή η ενθρόνισίς του εν τω Καθεδρικώ αυτής Ναώ. Εις τι χρειάζεται ολόκληρον Μυστήριον, δηλαδή μετάδοσις ειδικής χάριτος του Αγίου Πνεύματος, δια μίαν τόσον απλήν υπόθεσιν, ως είναι η εισδοχή εις την εκκλησιαστικήν Κοινότητα «δύο ανθρώπων σαν συζευγμένων»; Και μία απλή γραφειοκρατική διαδικασία (π.χ. εγγραφή εις τον οικείον κατάλογον της Ενορίας) θα ήτο επαρκής. Έστω μία τελετή. Όχι όμως και αξιώσεις, δι’ ειδικών επικλήσεων, καταπέμψεως του Αγίου Πνεύματος!

Εάν, ως προελέχθη, ο νέος Επίσκοπος, ο πατήρ και η κεφαλή της Εκκλησιαστικής Κοινότητος, γίνεται δεκτός εις αυτήν όχι δια Μυστηρίου, αλλά δι' απλής τελετής, πώς είνε δυνατόν να απαιτήται τέλεσις Μυστηρίου δια να γίνουν δεκτοί εις αυτήν, «σαν συζευγμένοι», δύο απλοί πιστοί; Δεν θα ήτο τούτο όντως «αστείον πράγμα»; (Σημειωτέον μάλιστα ότι ο Επίσκοπος ενδέχεται να μη έχη χειροτονηθή δια την Επισκοπήν, εις την οποίαν εγκαθίσταται, αλλά δι' έτερον, ως συμβαίνει εις τας περιπτώσεις μετατιθεμένων, ή εκλογής από σχολαζόντων ή τιτουλαρίων).

2. Εάν «ο γάμος είνε Μυστήριον με την έννοιαν όχι του ότι έρχεται να νομιμοποιήσει τις σχέσεις δύο ανθρώπων, αλλά κατά το ότι δύο άνθρωποι γίνονται δεκτοί σαν συζευγμένοι μέσα στην Κοινότητα της Εκκλησίας», τότε δεν είνε απαραίτητος δια τους συζύγους. Αφού ούτοι είνε ήδη μέλη της εκκλησιαστικής Κοινότητος ως άτομα, ως πρόσωπα, μεμονωμένως και κεχωρισμένως.
Τις η ανάγκη να γίνουν δεκτοί και από κοινού «σαν συζευγμένοι»; Δεν λέγω ότι δεν είνε καλόν να γίνη και αυτό. Καλόν είνε, δεν είνε όμως αναγκαίον. Οπότε; Απλούστατα, επαφίεται εις την κρίσιν των «συζύγων» να αποφασίσουν εάν θα είνε ούτοι «επισήμως γνωστοί» εις την εκκλησιαστικήν Κοινότητα ως κεχωρισμένα πρόσωπα, ή ως ηνωμένη «συζυγία»... Ούτως η τέλεσις του Μυστηρίου του γάμου καθίσταται προαιρετική και δι' αυτούς ακόμη τους «έγγαμους»!

3. Εάν «ο γάμος είνε Μυστήριον με την έννοιαν όχι του ότι έρχεται να νομιμοποιήσει τις σχέσεις δύο ανθρώπων, αλλά κατά το ότι δύο άνθρωποι γίνονται δεκτοί σαν συζευγμένοι μέσα στην Κοινότητα της Εκκλησίας», τότε ουδείς λόγος υπάρχει να συνδυάζεται ούτος χρονικώς με την συνοίκησιν και συμβίωσιν του ζεύγους και να μη γίνεται μετά 3 ή 5 ή και 10 έτη. Το τελευταίον τούτο θα είχε μάλιστα και δύο

πλεονεκτήματα: Πρώτον: Εν περιπτώσει χωρισμού δεν θα απητείτο η χρονοβόρος, δαπανηρά και ουχί άμοιρος ταλαιπωριών διαδικασία εκδόσεως διαζυγίου. Δεύτερον; Αντί να γίνουν επισήμως δεκτοί εις την εκκλησιαστικήν Κοινότητα ως «συζυγία», θα εγίνοντο δεκτοί ως «οικογένεια», πράγμα ακόμη εντυπωσιακότερον και πανηγυρικώτερον...
Φαντάζεσθε ένα γάμον κατά τον οποίον το ζεύγος των συζύγων θα συνοδεύετο εις «τον χορόν του Ησαΐα» υπό τριάδος ή τετράδος ή και πεντάδος λευχειμονούντων και λαμπαδηφορούντων τέκνων του; Ωραιότατον θέαμα! Διατί λοιπόν να σπεύδωμεν; Καιρός όμως να αφήσωμεν τα όντως «αστεία» αυτά πράγματα και να σκεφθώμεν σοβαρώτερον, ή μάλλον εκκλησιαστικώτερον και θεολογικώτερον. Ήτοι:

4. Ακριβώς αυτή είνε η φύσις και η δύναμις και η αξία των Μυστηρίων. Να μεταβάλλουν πράγματα, να αλλοιώνουν καταστάσεις, να μεταμορφώνουν γεγονότα, να καθιστούν το αμαρτωλόν άγιον, το απηγορευμένον ευλογημένον, να υψώνουν το γεώδες εις τον ουρανόν. Ναι, «πέντε λεπτά» προ του γάμου είνε αμαρτία η σαρκική συνάφεια του ζεύγους· «πέντε λεπτά αργότερα» δεν είνε αμαρτία. «Πέντε λεπτά» προ της ευλογίας του Ιερέως έχομεν επί της αγίας Τραπέζης «ψωμάκι» και «κρασάκι» «πέντε λεπτά (γράφε, εν δευτερόλεπτον,) αργότερα» έχομεν αυτό τούτο το τεθεωμένον Σώμα και Αίμα του Κυρίου μας! «Πέντε λεπτά» προ της βαπτίσεως του κατηχουμένου είνε βαρύτατη αμαρτία ή μετάδοσις εις αυτόν της θείας Ευχαριστίας· «πέντε λεπτά αργότερα» η μετάδοσις είνε πράξις επιβεβλημένη και αγία. «Πέντε λεπτά» προ της χειροτονίας του εις Επίσκοπον ο «εψηφισμένος» είνε Πρεσβύτερος και δεν δύναται να τελέση χειροτονίαν Κληρικού· «πέντε λεπτά αργότερα», συνεχιζόμενης της δια την ιδικήν του χειροτονίαν τελούμενης θείας Λειτουργίας, χειροτονεί Πρεσβύτερον και Διάκονον. Αλλά διατί να μείνωμεν εις τα θειότατα και υπερφυσικά, τουτέστιν εις τα Μυστήρια της Εκκλησίας μας; Μήπως και εις τα «καθ' ημάς», δηλ. τα ανθρώπινα, παρόμοια δεν ισχύουν; «Πέντε λεπτά» προ της υπογραφής του Συμβολαίου υπό του συμβολαιογράφου και των συμβαλλομένων και της σφραγίσεώς του, είνε τούτο απλούς χάρτης· «πέντε λεπτά αργότερα» είνε δημόσιον έγγραφον δημιουργούν αναμφισβήτητους νομικάς συνεπείας (δικαιώματα και υποχρεώσεις) απροσμετρήτου ενίοτε εκτάσεως. «Πέντε λεπτά» προ της υπογραφής της η διαθήκη ουδέν διαφέρει χάρτου περιτυλίγματος· «πέντε λεπτά αργότερα» έχει την δύναμιν να καθορίση την τύχην περιουσίας εκατοντάδων εκατομμυρίων. «Πέντε λεπτά» προ της ορκωμοσίας του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είνε απλούς πολίτης, εστερημένος οιασδήποτε ειδικής εξουσίας, «πέντε λεπτά αργότερα» δύναται να απολύση την Κυβέρνησιν και να διαλύση την Βουλήν...

5. Εάν το ζεύγος δύναται αναμαρτήτως να έχη σαρκικήν συνάφειαν προ του γάμου και, λόγω διαφωνιών, δεν φθάση τελικώς εις τον γάμον (πολλάκις εχώρισαν μνηστευμένοι, ενώ είχον ήδη αποστείλει και τας προσκλήσεις του γάμου των!...), τι θα πράξη; Προφανώς και εκείνος και εκείνη θα αναζητήσουν νέον «σύζυγον». Εάν και εις την νέαν «συζυγίαν» επαναληφθούν τα προηγηθέντα (σαρκικοί σχέσεις,

διαφωνίαι, χωρισμός προ του γάμου), θα κηρύξουν μήπως ισόβιον «χηρείαν»; Αναμφιβόλως όχι, θα αναζητήσουν και πάλιν αμφότεροι νέον σύντροφον. Εάν το κακόν... «τριτώση», πράγμα όχι απίθανον, θα εξέλθουν και πάλιν εις αναζήτησιν ετέρου «συζύγου»... Αλλ' αυτή η κατάστασης τι διαφέρει κατ' ουσίαν του λεγομένου «ελευθέρου έρωτος»; Δυνάμεθα πλέον να ομιλώμεν περί συζυγίας «εν Χριστώ» ή έχομεν καθαράν σαρκολατρίαν, ή, αν θέλετε οξύμωρον έκφρασιν, «δωρεάν πορνείαν»;

6. Η Εκκλησία επισήμως και αυθεντικώς έχει εκφράσει εν προκειμένω την γνώμην της. Και έχει είπει σαφώς και κατηγορηματικώς ότι η σαρκική σχέσις του ζεύγους «πέντε λεπτά» προ του γάμου αποτελεί όχι απλώς αμαρτίαν, αλλ' αμαρτίαν μεγάλην. Τόσον μεγάλην, ώστε να συνιστά αύτη κώλυμα Ιεροσύνης! (Είνε γνωστόν ότι τα μικρά λεγόμενα αμαρτήματα δεν συνιστούν κωλύματα Ιεροσύνης· άλλως ουδείς θα εγίνετο Ιερεύς...). Ο υπό της **Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου** επικυρωθείς ξθ' Κανών του Μ. Βασιλείου, λέγει: «Αναγνώστης, εάν τη εαυτού μνηστή προ του γάμου συναλλάξειεν, ενιαυτόν αργήσας, εις το αναγινώσκειν δεχθήσεται, μένων απρόκοπος», ήτοι, να μένη μεν εις τον βαθμόν του ο Αναγνώστης, ο μετά της μνηστής του προ του γάμου συνελθών σαρκικώς (αφού μάλιστα τιμωρηθή δι΄ ενός έτους αργίας), να μη προάγεται όμως περαιτέρω, δηλαδή να μη γίνεται ούτε Διάκονος ούτε Ιερεύς! Αυτά διδάσκει και αυτά νομοθετεί η υπό Πνεύματος Αγίου φερομένη Εκκλησία. Και ημείς τολμώμεν να χαρακτηρίζωμεν ως «αστεία πράγματα» τα θεόπνευστα εντάλματά της; Δεν αντιλαμβανόμεθα ότι ούτω δεν κινδυνεύομεν απλώς να γίνωμεν «αστείοι» ημείς, αντιπαρατάσσοντες τας ιδικάς μας «κοιλιοπνεύστους» θεωρίας εις τας αγιοπνευματικάς εμπειρίας Της (επιτέλους τούτο, δηλ. το να γίνωμεν «αστείου» ημείς, δεν θα ήτο και μέγα κακόν...), αλλά κινδυνεύομεν να ευρεθώμεν **θεομάχοι**;

Μετά πολλής τιμής και αγάπης
εν Κυρίω Ιησού

Αρχιμ. π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος

(Από το βιβλίο ***"Άρθρα Μελέται Επιστολαί"*** *του π. Επιφανίου Θεοδωροπούλου)*

(ΠΗΓΗ: Ο.Ο.Δ.Ε.*)*